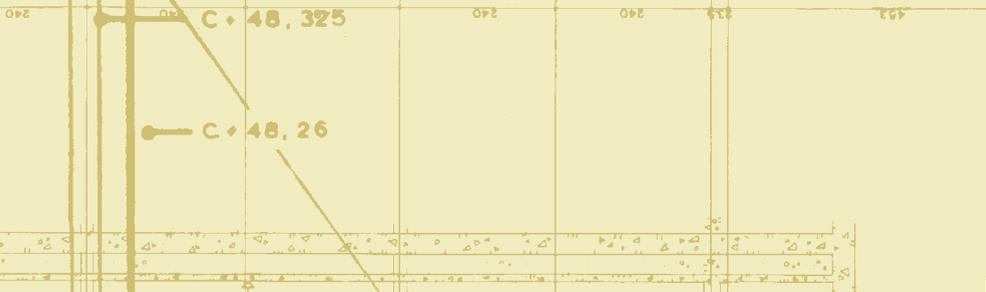

Håkon Lorentzen
Idrettens datasett

© ISF 2005
Rapport 2005:10

Institutt for samfunnsforskning
Munthes gate 31
Postboks 3233 Elisenberg
0208 Oslo
www.samfunnsforskning.no

ISBN: 82-7763-218-5
ISSN: 0333-3671

Materialet i denne rapporten er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Det er lagt ut på internett for lesing på skjerm og utskrifter til eget bruk. Uten særskilt avtale med ISF er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring utover dette bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Innhold

1. Innledning.....	5
Databaser og deres tema	7
2. Databaser, hovedoversikt.....	9
3. Databaser, detaljoversikt.....	13
Barn og ungdom (8 – 24).....	13
Bingenes herre	18
Ferie- og friluftslivsundersøkelse	19
Tarzan eller sytpeis	20
Haller i nord.....	21
Idrett, fritid og levekår	23
Litteratursamling, idrett	26
Deltakelse i frivillige organisasjoner	27
Kroppsøvingslæreres arbeidssituasjon.....	28
Levekårsundersøkelsen.....	29
Maktutredningen 1975	33
Motivasjon og idrett.....	34
Idrettsregistreringen 2005	35
Norsk Monitor	36
Organisasjonsarkivet	37
Politikerarkivet	38
Småbarnsundersøkelse av idrett/fysisk utfoldelse	39
Trening, mosjon og friluftsliv	41
Ung i Norge	42
Ut er in? En kartlegging av uteaktivitet i barnehager, SFO og grunnskoler i Nordland.....	44
Verdiundersøkelsen	45
Idrettlagsundersøkelsen, foreningsdelen.....	46
Idrettslagsundersøkelsen, medlemsdelen.....	49
Idrettsanlegg i Norge	52
Kommersielle treningsskjeder – organisasjonsdelen.....	53
Kommersielle treningssentre – medlemsdelen	55

Frivillig innsats.....	57
Omnibuss, frivillig arbeid (2005).....	58
Medborgerundersøkelsen 2002	59
4. Sammenfatning	61

Innledning

Hensikten med denne rapporten er å få en oversikt over datasett som inneholder idrettsrelevante data av allmenn interesse. Med *datasett* menes her data knyttet til et større antall enheter som er lagret slik at de kan benyttes av andre, og til andre formål enn de opprinnelige. Det betyr at *kvalitative* undersøkelser av idrettsdeltakelse mm. ikke inngår her.

At databaser skal være av allmenn interesse for å bli inkludert i undersøkelsen gir rom for skjønn i vurderingen av hva som skal være med. I utgangspunktet har vi utelukket *lokale* utvalg, spesielt når disse er knyttet til undersøkelser med særegne problemstillinger, og hvor dataene er lite egnet for sammenhenger utenfor den konteksten de ble samlet inn for. Men helt konsekvent er ikke denne avgrensningen. Når lokale undersøkelser har problemstillinger eller spørsmål som kan være av interesse for andre, har vi likevel tatt dem med. Det er imidlertid ikke mange unntak det dreier seg om.

Letingen etter relevante baser har også foregått ut fra andre kriterier. Primært har oppmerksomheten vært rettet inn mot *samfunnsvitenskapelige* data. Det innebærer at databaser med primært medisinsk, fysiologisk, juridisk eller økonomisk orientering er utelatt. Dermed er for eksempel ikke *idrettsskader* kommet med i undersøkelsen. Heller ikke databaser om idrettens økonomi er tatt med, med mindre de også inneholder andre data.

Hva menes med at data skal være «idrettsrelevante»? Også dette kriteriet gir rom for en del skjønnsmessige vurderinger. Vi har primært samlet oppmerksomheten rundt databaser om individuelle idrettsaktiviteter samt deres sosiale, kulturelle økonomiske og organisatoriske forutsetninger. Men vi har også med datasett på organisasjons-nivå. Vi har lagt vekt på idrett som arena for fysisk utfoldelse, noe som innebærer at undersøkelser av *tribuneaktiviteter* i vid forstand: se på tv, gå på idrettsarrangement, lese om sport i media mm. ikke er tatt med. Heller ikke undersøkelser av supporterkultur eller enkeltstående historiske undersøkelser av idrettslag er med. Ikke fordi de ikke er relevante, men

fordi de vanligvis har kvalitativ utforming. Heller ikke deltakelse i idrettsrelaterte *spill* og *lotterier* (som faller inn under «økonomi») er tatt med.

I en rekke undersøkelser inngår idretts- og mosjonsaktiviteter som en mindre del av et større hele. Eksempler er Levekårsundersøkelsene, maktutredningenes medborgerundersøkelser og prosjektet *Ung i Norge* med en bred ambisjon om å kartlegge ungdoms levekår. Her inngår idrett, mosjon og fysisk utfoldelse som en relativt beskjeden del av et omfattende batteri av spørsmål. I slike tilfeller har vi avgrenset beskrivelsen av databasen til kun å omfatte de idrettsrelevante delene.

For databaser som ikke har idrett som sitt primære anliggende har tidsknapphet hindret oss i å undersøke om det finnes *tidsserier* for de variablene som er trukket inn. Spesielt gjelder dette levekårsundersøkelsene før 1990 og undersøkelsen «Ung i Norge». Her kan det altså tenkes at det finnes tidsserier som ikke er registrert i denne undersøkelsen. .

Mellom begreper som «idrett», «fysisk utfoldelse», «friluftsliv», «mosjonsaktiviteter» og «helseforebyggende aktiviteter» rår det flytende overganger. En «smal» definisjon av idrett avgrenser termen til konkurranseorienterte aktiviteter i regi av idrettslag og andre frivillige organisasjoner. Med dette utgangspunktet har vi lagt til grunn en «vid» fortolkning, og trukket inn databaser som også gir informasjon om mosjonsaktiviteter, trim og friluftsliv.

Hovedtyngden av rapporten består av en presentasjon av idrettsrelevante spørsmål. Disse gjengis ikke ordrett, men i en komprimert form. Den som er interessert i å benytte spørsmålene i egne undersøkelser bør gå til originalkildene. Før gjennomgangen av enkeltundersøkelser gis en oppsummerende gjennomgang, fordelt på ulike tema. Den som kun vil danne seg et oversiktsbilde vil kunne begynne her.

De aller fleste databaser inneholder opplysninger på *individnivå*. Noen undersøkelser inneholder imidlertid data om organisatoriske enheter, primært idrettslag eller idrettsforeninger, men også kommersielle treningssentre. Disse databasene er presentert i et eget avsnitt, siden de ikke lar seg bryte ned på individnivå og derfor heller ikke lar seg sammenlikne med de øvrige.

Det er åpenbart varierende *kvalitet* på de undersøkelsene som er gjengitt her. Det gjelder spesielt presisjonen i de spørsmålene som er stilt, og dermed reliabiliteten i avgitte svar. Vi har imidlertid ikke foretatt noen kvalitetsvurdering her.

Databaser og deres tema

Nedenfor har jeg søkt å sammenfatte de datakildene som er presentert i rapporten. Det har jeg gjort ved å inndele den samfunnsvitenskapelige idrettsforskningen i ulike *temaområder* og deretter tilordne ulike datakilder til disse temaene. Dette vil forhåpentligvis gjøre det enklere å skaffe seg oversikt over baser som inneholder beslektede tema. Poenget er ikke her å gi en uttømmende beskrivelse, men å gjøre det enklere å finne fram til undersøkelser som inneholder det man er interessert i. Denne inndelingen er samlet under følgende hovedoverskrifter:

- Medlemsskap/deltakelse i idrettsorganisasjon
- Tillitsverv i idrettsorganisasjon
- Markeds- eller egenorganisert idretts- og mosjonsaktiviteter
- Frivillig innsats/dugnad i idrettsorganisasjoner
- Motivasjon/grunner for deltakelse/ frivillig arbeid
- Friluftsliv
- Anlegg, fysiske arenaer/vilkår for utfoldelse (inkludert nærmiljø)
- Bedriftsidrett
- Anlegg, fysiske arenaer for utfoldelse (inkludert nærmiljø)
- Idrett og funksjonshemmede
- Doping

Hver av disse hovedoverskriftene inneholder en rekke underkategorier som bør gjøre det enklere å finne fram til det temaet man er interessert i. De ulike databasene er identifisert med hver sin forkortelse, som er gjengitt nedenfor. Databaser som inneholder tidsserier, dvs. identiske data fra to eller flere tidspunkt, er merket med en *.

Databaser som inngår	Forkortet
Barn og ungdom (8 – 24)	MMI 1
Bingenes herre	HiBo 1
Ferie- og friluftundersøkelse	SSB 1
Tarzan eller sytpeis	HiBo 2
Haller i nord	HiF 1
Idrett, fritid, levekår	FAFO
Deltakelse i frivillige organisasjoner	SSB 2
Kroppsøvingslæreres arbeidssituasjon	HiBo 3
Levekårsundersøkelsen	SSB 3
Maktutredningen 1975	UiB 1

Motiver for deltakelse i organisert idrett	HiBo 4
Idrettsregistreringen 2005	NIF 1
Norsk Monitor	MMI 2
Organisasjonsarkivet	DIV 1
Politikerarkivet	NSD 1
Småbarnundersøkelse av idrett/fysisk utfoldelse	MMI 3
Trening mosjon og friluftsliv	SSB 4
Ung i Norge	NOVA
Ut er in?	HiBo 5
Verdiundersøkelsen	UiT 1
Idrettlagsundersøkelsen, foreningsdelen	ISF 1
Idrettlagsundersøkelsen, medlemsdelen	ISF 2
Idrettsanlegg	KKD 1
Kommersielle treningssentre org.delen	ISF 3
Kommersielle treningssentre medl.delen	ISF 4
Undersøkelse av frivillig innsats	ISF 5
Omnibuss, frivillig arbeid (2005)	SSB 5
Medborgerundersøkelsen 2002	MMI 4

Databaser, hovedoversikt

Medlemsskap/deltakelse i idrettsorganisasjon

- eget medlemsskap og/eller aktiv deltakelse	MMI 1*, HiF 1, HiF 1, FAFO, SSB 2, SSB 3*, ISF 4, MMI 3*, SSB4, UIT 1, ISF 2*, MMI 4
- idrettsgren/type aktivitet	SSB 1*, MMI 1*, HiF 1, SSB 3, MMI 3*, NOVA, ISF 2*
- deltakelse i konkurranser	MMI 1, HiF, FAFO, NOVA
- barns medlemsskap/deltakelse	FAFO, MMI 3*
- antall år som medlem/deltaker	MMI 1*
- subjektive oppfatninger av egen trening mm.	HiBo 4, FAFO
- nivå på egne prestasjoner	MMI 1, ISF 2*
- treningsintensitet/hyppighet	MMI 1, HiF 1, ISF 2*
- kostnader ved idrettsdeltakelse	MMI 1
- vurderinger av idrettslag	FAFO, ISF 2*
- forhold knyttet til trener	MMI 1*, HiBo 4, ISF 2
- sosiale relasjoner	FAFO, ISF 2*, MMI 4

Tillitsvern/demokratisk deltakelse i idrettsorganisasjon

- tillitsvern	MMI 1, HiF 1, FAFO, SSB 2, SSB 3, NSD 1, ISF 2*
- etter idrettsgren	MMI 1*, HiF 1, ISF 2*
- etter nivå (lokalt/krets/nasjonalt)	MMI 1, NSD 1, ISF 2*
- holdninger, rekruttering til tillitsvern	ISF 2*, MMI 1
- deltakelse i beslutninger/årsmøter mm.	ISF 2

Markeds- eller egenorganisert idretts- og mosjonsaktivitet

- Medl.skap/trening på komm. tren.senter MMI 1, FAFO, SSB 4, ISF 4
- Grunner for å trene på komm. tren.senter ISF 4
- Treningshyppighet/intensitet SSB 1, HiF 1, SSB3*, MMI2, SSB 4, NOVA, ISF 4
- Sosiale treningsrelasjoner MMI 1*, FAFO, ISF 4
- Egenorganisert trening MMI 1*, FAFO, NOVA, SSB 4, ISF 2, ISF 4

Frivillig innsats/dugnad i idrettsorganisasjoner

- timer per tidsenhet SSB 2, SSB 3*, MMI 2, ISF 2*, ISF 4, SSB 5, MMI4
- typer av frivillig innsats SSB 2, SSB 3, ISF 4
- holdninger til dugnad mm. HiF 1
- holdninger til betaling av friv.arb ISF 4

Motivasjon/grunner for deltakelse/ frivillig arbeid/tillitsverv

- Motiver/grunner for deltakelse/frivillig arbeid MMI 1*, HiBo 4, MMI 2, ISF 2*, ISF 4
- Motiver for å ta verv MMI 1*, ISF 2*

Friluftaktiviteter

- Type av friluftaktiviteter FAFO, SSB3*, SSB4, NOVA
- Omfang/hyppighet av friluftaktiviteter FAFO, SSB 3*, SSB 4, NOVA
- Sted/sesong for friluftaktiviteter FAFO, NOVA
- Frivillig arbeid, friluftsg. SSB 4

Anlegg, fysiske arenaer/vilkår for utfoldelse (inkludert nærmiljø):

Beliggenhet, type, kommune, eier, byggeår mm	KKD 1
Forekomst og bruk av arenaer/anlegg	MMI 1, SSB3, MMI 2, MMI 3
Bruk (hyppighet) av arenaer/anlegg	MMI 1, HiBo 1, HiBo 2, HiF 1, FAFO, SSB3, SSB 4, HiBo 5
Tilgjengelighet, reiseavstand	MMI 1, HiF 1, MMI 3, SSB 1, SSB 4, HiBo 5
Skolerelatert fysisk utfoldelse	HiBo 1, HiBo2, HiBo 3, HiBo 5

Bedriftsidrett

Medlemsskap, aktivitet i bedriftsidrettslag	FAFO, MMI 2
---	-------------

Data på organisasjonsnivå (klubb, lag, kommersielt treningscenter)

Stiftelsesår, geografisk plassering	DIV 1*, ISF 1*, ISF 3,
Antall ansatte	DIV 1*, NIF 1, ISF 1*, ISF 3
Frivillige og frivillig innsats	ISF 1*, ISF 3
Antall medlemmer, kunder	NIF 1, DIV 1*, ISF 1*, ISF 3
Antall kvinnelige/mannlige medlemmer	NIF 1, ISF 3
Intern organisering/aktiviteter/målgrupper	NIF 1, DIV 1, ISF 1*, ISF 3
Økonomiske variabler(innt/utg. off støtte)	DIV 1*, ISF 1, ISF 3
Aktiviteter i regi av klubb/lag/senter	ISF 1*, ISF 3
Eierskap til/disposisjon av anlegg	ISF 1

Databaser, detaljoversikt

Barn og ungdom (8 – 24)

Undersøkelse for Norges Idrettsforbund

År utført

1991, 1992, 1996, 1997, 1998, 2000, 2002 og 2004. Mange spørsmål er endret/kommet til, tidsserier finnes derfor bare for relativt få variabler.

Hovedtema

Kartlegge barn og unges vaner på området fysisk aktivitet

Utførende institusjon

Markeds- og Mediainstituttet (MMI)

Utvalg/størrelse

2004: 1185 personlige intervjuer (omnibus)

Idrettsrelevante variabler

Hypighet mm. av fysisk utfoldelse	1991	1992	1996	1997	1998	2000	2002	2004
Fysiske /idrettsaktiviteter minst en gang per mnd.	X			O ¹				
Egen hovedaktivitet	X				X	X	O ²	O ³
Nivå for hovedaktivitet (fra nybeg. til nasjonalt toppnivå)					X	X		
Er med på idrettsaktiviteter minst en gang pr. mnd.				X				
Hvor ofte med på idrettsaktiviteter				X	O ⁴	O ⁵	O ⁶	O ⁷

-
- 1 I 1997 er underkategoriene trukket sammen, fra 34 i 1991 til 7 og spørsmålet endret til «idretter»
  - 2 Aktivitetskategoriene endret fra foregående år (2000)
  - 3 Færre svarkategorier enn foregående år
  - 4 Antallet kategorier økt fra 11 i 1997 til 35 i 1998
  - 5 Flere svarkategorier er endret
  - 6 Kategoriene endret fra foregående år
  - 7 Færre svarkategorier enn foregående år.

	1991	1992	1996	1997	1998	2000	2002	2004
Hvor ofte med på idretts/friluftaktivitet fordelt på <i>sted</i> (idr. lag, tren. senter mm.)							X	O ⁸
Timer i uken til idrettsaktiviteter					X	X	O ⁹	O ¹⁰
Medlemskap mm.								
Medlem i idrettslag eller hobbyklubb	X							
Medlem av klubb/forening som driver med sport/idrett				X	X	X		
Tillitsverv i idrettslag/gruppe								X
Grunner til ikke å engasjere seg i tillitsverv				X	X	X	X	
Hva skal til for å ta tillitsverv							X	
Trener/konkurrerer i idrettslag		X	X	O ¹¹	O ¹²	X	X	X
Hvorfor sluttet å trene/konkurrere i idrettslag			X		X	X	X	X
Hva skal til for å melde seg inn i idrettslag			X			X	X	X
Hvor ofte trener i idrettene			X	X				
Trener mor/far regelmessig								X
Hyppighet av kamper/konkurranser		X	X			X		X
Idrett(er) som drives hele året			X	X		X	X	
-Ant. mnd trening for helårsidrett					X	X	X	
Alder da startet trening i idr.lag		X	X		X	X	X	X
Hvorfor med i organisert idrett							X	
Trening på priv, tren.senter/helsestudio						X		
- Hvis ja, hvorfor						X		X
Nivå for å konkurrere i idrettslag (lokalt, krets, nasjonalt mm)							X	
Alder da startet å konkurrere i idr.lag		X	X		X	X		X

8 Svarkategoriene endret fra foregåend eår

9 To ulike spørsmål med ulike aktiviteter.

10 Færre svarkategorier enn foregående år

11 Ulike idretter som trenes i løpet av året er spesifisert

12 Skille mellom trening i idrettslag («organisert») og egen regi («uorganisert»)

	1991	1992	1996	1997	1998	2000	2002	2004
Alder da første gang konkurrerte i utlandet		X	X		X	X	X	X
Type konkurranse første gang i utlandet					X	X	X	
Deltatt på idrettsskole i idr.lag		X			O ¹³			
Deltatt på «allsidig idrettsskole» via skole, fritidsordning eller idrettslag			X			X		
Distanse til trening			X					
Hvordan kommer seg til trening			X			X	X	
- hvor lang vei i km.							X	
Innflytelse på det som skjer i klubben/styreverv/ tatt med på råd			X		X	X	X	X
Er trener, dommer eller tillitsvalgt							X	O ¹⁴
Er, eller har fått tilbud om kurs som trener, leder eller dommer			X		X	X	X	X
Hvem ga tilbud om å bli trener/gå på kurs							X	
Mulig å få deg engasjert som leder, trener, dommer eller tillitsvalgt i idr.org.				X	O ¹⁵	X	O ¹⁶	
Hva skal til får å fortsette som trener/dommer som voksen				X	O ¹⁷	X	X	
Egenorganiserte aktiviteter med familie, venner eller på egenhånd				X	X	X		
Hyppighet av egenorganiserte aktiviteter				X	X	X		
Gruppe man trener sammen med (venner/familie/skole mm)					X	X		
- Hvor lenge					X	X		
Kontekst for idrettsaktivitet (idr.lag, skole tren. studio mm)				X	O ¹⁸	X		
Deltakelse på steder stilt til disp. for b/unge til faste tider uten oppsyn (gymsal, idr.hall mm.)				X	X	X		

13 Spørsmålet endret

14 «tillitsvalgt» tatt ut som svarkategori

15 Spørsmålet endret

16 Spørsmålet endret

17 Spørsmålet endret

18 utvidelse av tallet på svarkategorier

	1991	1992	1996	1997	1998	2000	2002	2004
Størrelse på kostnader til idrettsaktiviteter (kontingent, utstyr mm)						X	X	O ¹⁹
Betaler selv idrettskostnader								X
Fornøyd med trener/instruktør							X	O ²⁰
- Hva fornøyd med							X	X
- Hva misfornøyd med								X
Trener/instruktør: mann eller kvinne							X	X
Trener/instruktør: alder							X	X
Type anlegg for trening							X	
Vært med på «fremtidskveld» i idrettslaget							X	X

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, alder, landsdel, mors og fars utdannelse,

Tilgjengelighet

På bestilling fra MMI

---

19 Svarkategoriene endret

20 Svarkategoriene endret

Bingenes herre

År utført

2005

Hovedtema

En empirisk undersøkelse av barn/unges fysiske aktivitet i Fauske

Utførende institusjon

Høgskolen i Bodø

Utvalg/størrelse

Intervjuer med 660 barn, 50 lærere i tettstedet Fauske

Idrettsrelevante variabler

Bruk av spesifiserte idrettsanlegg til trening

Bruk av områder til fysisk aktivitet (8 spesifiserte områdetyper)

Mest populære steder for uteaktivitet utenom skoletid

Mest populære steder for fysisk aktivitet i skoletid

Læreres bruk av anlegg for fysisk aktivitet

Læreres bruk av områder for fysisk aktivitet

Preferanser for 19 aktiviteter, dersom 1 times skolepause per dag

I hvor stor del av forrige kroppsøvingstime var du aktiv

påstander om mulige utendørsaktiviteter i friminutt/pauser

- i godvær

- i dårlig vær

Transportmåte til og fra skolen i godvær

- i dårlig vær

Hypighet av organisert/uorganisert trening på skolen utenom skoletid

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, alder, skoletrinn, skole, avstand til skole

Tilgjengelighet

Kontakt Torgeir Limstrand, Høgskolen i Bodø

Ferie- og friluftslivsundersøkelse

År utført

1970, gjentatt i 1974.

Hovedtema

Ulike befolkningsgruppers utøvelse av ferievaner og friluftsliv, og deres syn på egne muligheter for slike aktiviteter:

Utførende institusjon

Statistisk Sentralbyrå, på oppdrag fra Miljøverndepartementet

Innsamlingsmetode

Personlige intervjuer

Utvalg/størrelse

Individdata, personer i alderen 17 – 74 år i private husholdninger

To-trinns, stratifisert utvalg

Bruttoutvalg: 3053 (1970), 3013(1974)

Nettoutvalg: 2681 (1970), 2202 (1974)

Svarprosent: 87 (1970), 73(1974)

Idrettsrelevante variabler

Individuell idrettsutøvelse: Utøvelse av ulike typer friluftsliv, og ulike typer idrett (friidrett, orientering, fotball, ballspill ute/innebad, slalom, hoppet på ski, skøyter, gymnastikk, mosjon konkurranseidrett).

Anlegg: Avstand til ulike typer idrettsanlegg

Bakgrunnsvariable

Alder, kjønn, div. familieforhold, husholdsinntekt, hustype, boligstrøk, sentralitet

Tilgjengelighet

Data finnes i NSDs dataarkiv

Tarzan eller sytpeis

År utført

2003

Hovedtema

En undersøkelse om fysisk aktivitet på ungdomsskoletrinnet.

Utførende institusjon

Høgskolen i Bodø

Utvalg/størrelse

Intervju med 1045 ungdomsskoleelever fra 13 ulike skoler i Nordland.

Idrettsrelevante variabler

Fysisk aktivitet utenom kroppsøvingstimer

Fysisk aktiv i friminutt/pauser – mer/mindre enn i 7. klasse

- 9 påstander om grunner til mindre fysisk aktivitet i pauser/friminutt

4 påstander om mulige utendørsaktiviteter i friminutt/pauser

- i godvær

- i dårlig vær

Preferanser for 10 inneaktiviteter, dersom 1 times skolepause per dag

- Preferanser for 18 uteaktiviteter dersom en times skolepause per dag

Beskrivelser av skolegården, 3 valgalternativ

Enig/uenig i 7 tiltak som fører til mer fysisk aktivitet i skolegårder

Hvor ofte på skolen ettermiddag og i helger

Transportmåte til og fra skolen i godvær

- i dårlig vær

Avstand til skolen

Antall aktivitetsdager sist skoleår

Hva slags aktivitet drev du på forrige skidag

I hvor stor del av forrige kroppsøvingstime var du aktiv

Hyppighet av organisert/egeorganisert trening og fysisk aktivitet

Betydningen av 11 motiver for å drive trening/fysisk aktivitet

Betydning av 5 utsagn om unges fysiske aktivitet

Personer i familie/nærmiljø som er opptatt av fysisk aktivitet

Betydning v forventingspress fra disse

Om intervjuobjektet har prøvd friluftaktiviteter (10 stk.)

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, skole, skoleklasse

Tilgjengelighet

Henvendelse til Høgskolen i Bodø ved Torgeir Limstrand

Haller i nord**År utført**

2003

Hovedtema

Kartlegging og analyse av anleggsbrukere av nordnorske innendørshaller

Utførende institusjon

Høgskolen i Finnmark

Utvalg/størrelse

Av totalt 4400 individuelle brukere av 11 idrettshaller har 1290 utøvere over 15 år svart på spørreskjema.

Idrettsrelevante variabler

Intervjuobjektets treningshyppighet

Timer trening per uke i snitt

Hyppighet på trening innendørs/utendørs sommer

Hyppighet på trening innendørs/utendørs vinter

Kontekst for trening (egen hånd, idrettslag, privat mm)

- Kontekst der det *oftest* er drevet trening
- Foretrukket kontekst for trening

Idrettsaktiviteter drevet i 2002 (spesifisert for 13 sær idretter/aktiviteter)

- Idrettsaktiviteter *oftest* drevet i 2002 spesifisert for (13 sær idretter/aktiviteter)

Deltakelse i konkurranser i 2002 (7 svaralternativ)

Hovedmotivasjon for å drive fysisk aktivitet (åpent spm.)

Hvilke fysiske aktiviteter gjerne drevet hele livet (åpent spm.)

Har drevet trening mosjon (alltid, i voksen alder, lengre opphold)

Egen fysisk form (fem svaralternativ, fra meget god til meget dårlig form)

Anleggsbruk

Anlegg brukt og brukt oftest i 2002 (10 svaralternativ)

År startet regelmessig trening i hallen

Hyppighet på trening i hallen

Hyppighet på trening i hallen i fire tidsperioder (jan-mars, apr.-juni, juli-sept., okt-des).

Tid på døgnet konkurrerer/mosjonerer oftest i storhallen (fire alternative perioder)

Hvilke ukedager trener vanligvis i storhallen

Aktiviteter og hyppigste aktiviteter drevet i storhallen (11 alternativ)

Spilt kamper i storhallen

- Hva slags kamper (5 svaralternativ)

Hvem trener/mosjonerer oftest med i storhallen

To viktigste grunner for å trene i storhallen

Nivå på eget fotballdeltakelse 2001/2002 (7 svaralternativ)

Transportmetode til hallen (5 svaralternativ)

Avstand fra hallen til eget bosted

Hyppighet av trening i hallen på dagtid

Timer trening i hallen på dagtid

Frivillig engasjement i idrettslag

Er, eller har vært medlem av idrettslag

- Hvis medlem 2002: driver/har drevet konkurranseidrett

Type engasjement i idrettslag (deltakelse i mosjonsaktiviteter, tillitsvalgt mm)

For tiden eller tidligere oppgaver som tillitsvalgt

Villig til å påta seg arbeid som tillitsvalgt i idrettslag

Vært med i frivillig organisasjon som krever dugnadsarbeid

Fem påstander om dugnadsarbeid

Bakgrunnsvariabler

Alder

Kjønn

Sivilstand

Hovedbeskjeftigelse

fast/fleksibel arbeidstid

Arbeid i privat/kommunal eller statlig virksomhet

Høyeste fullførte utdanning

Bruttoinntekt 2002

Tilgjengelighet

Høgskolen i Finnmark ved Kolbjørn Rafoss

Idrett, fritid og levekår

År utført

1987

Hovedtema

Kartlegging av variasjoner i befolkningens deltakelse i fritidsaktiviteter, med særlig vekt på fysisk utfoldelse.

Utførende institusjon

Fagbevegelsens Forskningscenter (FAFO)

Utvalg/størrelse

2400 personer (netto)

Idrettsrelevante variabler

Medlemsskap og tillitsvev i idrettslag /-forening

Antall barn under 16 år medlem i idrettslag

Foreldres deltakelse i barns idrettsaktivitet

Lengre fotturer eller skiturer, antall ganger siste 12 mnd

Tur i skog og mark, antall ganger siste 12 mnd.

Fottur i fjellet, antall ganger siste 12 mnd.

Fottur i skogen/bærtur, antall ganger siste 12 mnd.

Brukt treningsanlegg siste år til trening/mosjon (stadion/idrettsplass, tennisbane, idrettshall, hoppbakke/slalomløype, lysløype, trimløype, svømmehall, squashhall, trenings- helsestudio, balløkke, skiløype, badeplass, sykkelsti, skogsvei, friareal, egen bolig).

Muligheter til løpetur hjemmefra

Kjennskap til «K-jogg»

Deltakelse i idrettskonkurranse, stevner mm. sist år

- Hvis ja, hva slags (Turrenn, mosjonsløp, maraton, turorientering, sykkel- løp, gang/marsj, idrettsmerke, ballspill, gym/turn/RS oppvisning, annet)

Regelmessig fysisk aktivitet i fritiden

Regelmessig fysisk aktivitet tidligere

Alder da sluttet med regelmessig mosjon

Tenke seg å begynne å trene/mosjonere regelmessig

- hvis nei, hvorfor

Hyppeghet av regelmessig fysisk aktivitet i form av trening, mosjon eller idrett i fritiden

Aktiviteter drevet med i 1987

Aktiviteter oftest i sommerhalvåret

Aktiviteter oftest i vinterhalvåret

Aktiviteter drevet med tidligere i livet (42 særiddrettsalternativ, svar for «drevet 1987, drev oftest sommer, drev oftest vinter, har drevet tidligere)
Timer trening eller mosjon per uke, sommer /vinter
Tid på døgnet for trening/mosjon på ukedager
Reisetid i minutter dit du trener (sommer/vinterhalvåret)
Hvem trener/mosjonerer sammen med
- Hvis oftest trener alene: Viktigste grunn
Grunner folk kan ha til å drive fysisk aktivitet (14 svaralternativ, kryss av tre viktigste grunner)

Kontekst for trening/mosjon (på egen hånd, i idrettslag, privat treningsstudio, private kurs, bedriftsidrettslag, helsesportlag, treningsgruppe på jobben, treningsgruppe i borettslag, annet)
- Hvis besøkt treningsstudio eller private tilbud: Viktigste grunn
- Hvis besøkt treningsstudio eller private tilbud: kostnader siste halvår
Først kjennskap til trenings/mosjonstilbud som benyttes i dag
Hyppighet av trening/mosjon: alltid, fra og med voksenalder, har hatt lengre opphold
Alder da begynte å trene
Fornøydhet med egne trenings- mosjonsvaner
Interessert i å trene mer, annerledes eller mindre enn i dag, eller som nå
- Hvis mer, mindre eller annerledes: Hva skal til for å endre trenings/mosjonsvaner
Hvilken aktivitet kunne du ha mest lyst til å begynne med (42 idrettsgrener som svaralternativ)
- Hvis delta i trenings/mosjonstilbud, foretrekke en type aktivitet eller veksling mellom flere
Foretrekke å trene/mosjonere sammen med folk i egen alder eller balndet gruppe
Foretrekke å mosjonere sammen med eget kjønn eller blandet gruppe
Kontekst for foretrukket trenings/mosjonsaktivitet
- Viktige faktorer ved valg av trenings- eller mosjonstilbud (reisetid, spenning, pris mm.)
Foretrukne ukedager for trening/mosjon
Foretrukket tid på døgnet for trening/mosjon
Hvor mye villig til å betale for å delta i trenings- mosjonsaktivitet
Mindre/mer trening/mosjon i dag enn for tre år siden
Personer i nærmiljø aktive med fysisk trening under egen oppvekst
Personer i nærmiljø aktive med tening i dag.
Noen gang vært medlem av idrettslag
Har drevet aktiv konkurranseidrett
- hva var viktigste idrettsgren
Har du sluttet med aktiv idrett

- hvor gammel da sluttet
- viktigste grunner til å slutte

Forhold knyttet til bedriftsidrett

Medlemsskap i bedriftsidrettslag

Kunne du tenke deg å bli med i bedriftsidrettslag

- viktigste grunn til ikke å bli med

Idrettsanlegg/aktivitetsområder i nærheten av egen arbeidsplass (stadion/tennisbane, idrettshall mm.)

Fire påstander om idrett/mosjon på arbeidsplassen

Karakteristikk av egen fysisk form

Hvor lenge du kan jogge i flatt terreng uten å hvile

Sykdommer/plager siste år

Fem påstander om idrett og samfunn

Bør det offentlige gi mer, mindre eller omtrent like mye midler til idretten som i dag

Spørsmål til medlemmer av idrettslag

Hvilke aktiviteter du driver i idrettslaget i dag

Antall medlemmer i ditt idrettslag

Hvor mange idrettsgrener i ditt idrettslag

Viktigste mål idrettslaget bør satse på (11 svaralternativ)

Viktigste hindringer for at idrettslaget skal kunne gjennomføre sine mål (11 svaralternativ)

Er du for tiden tillitsvalgt, trener, leder/hatt slike oppgaver siste fem år

- to viktigste forutsetninger for å ta en slik jobb

Bakgrunnsvariabler

Fødselsår

Sivilstand

Botid i kommunen

Inntekt

Høyeste allmennutdanning

Yrkesfaglig utdanning

Medlem av interesseorganisasjon

Politisk parti sympati

Hovedbeskjeftigelse

Ektefelle/samboers hovedbeskjeftigelse

Hovedyrke

Ektefelle/samboers hovedyrke

Fars hovedyrke

Arbeid i privat/kommunal eller statlig virksomhet

Antall ansatte på egen arbeidsplass

Egen arbeidstid
Fast/fleksible arbeidstid
Reisetid til arbeidsplass
Egen posisjon på arbeidsplass (leder/formann/vanlig ansatt)

Tilgjengelighet
NSD

Litteratursamling, idrett

År utført
Kontinuerlig

Hovedtema
Litteratur om idrett

Utførende institusjon
Høgskolen i Bodø,

Utvalg/størrelse
Seksjonen disponerer et kildearkiv som består av ei litteratursamling og et blandet arkiv. Litteratursamlingen omfatter ca. 500 titler med norsk og noe nordisk idretts- og kroppsøvingsrelatert litteratur som er utgitt før ca. 1960 eller som omhandler tiden før ca. 1960. Bibliografi foreligger. Det øvrige arkivet dekker 6-8 hyllemeter, og inneholder dokumenter (brev, rundskriv, informasjonsmateriell, referater, møteprotokoller o.l.), tidsskrifter, avisutklipp, innstillinger, lover, planer og noe billedmateriale. Dette arkivmaterialet er i begrenset grad ordnet systematisk, men er ikke katalogisert.

Tilgjengelighet
Kontakt Asmund Holand, Høgskolen i Bodø

Deltakelse i frivillige organisasjoner

År utført

1986

Hovedtema

Å undersøke forekomsten av medlemskap og frivillig arbeid i frivillige organisasjoner. Undersøkelsen var en del av grunnlagsarbeidet til NOU 1988:17 «frivillige organisasjoner», og resultatene ble publisert i denne.

Utførende institusjon

Statistisk Sentralbyrå

Utvalg/størrelse

Representativt utvalg av befolkningen i alderen 16-74 år. Telefonintervjuer.

Brutto: 4466

Netto: 3586

Svarprosent: 80,2

Idrettsrelevante variabler

Medlemskap i idrettsorganisasjoner og –lag

Aktivt/passivt medlemskap

Frivillig innsats i timer i løpet av siste fire uker, fordelt på organisasjonstype og underkategorier: 1) arbeid instruksjon og trening, 2) administrasjon, styreverv, transport 3) dugnad, innsamlinger og lotterier 3) stell omsorg mm.

Tillitsverv i frivillige organisasjoner

Bakgrunnsvariabler

Alder, kjønn, bosted, landsdel, utdanning

Tilgjengelighet

NSDs arkiv

Kroppsøvlingslærerens arbeidssituasjon

År utført

2001

Hovedtema

Undersøkelse av kroppsøvlingslærerens arbeidssituasjon

Utførende institusjon

Høgskolen i Bodø

Utvalg/størrelse

Data fra 517 kroppsøvlingslærere, fra sør-Trøndelag til og med Finnmark fylke

Idrettsrelevante variabler

Idrettsanlegg/utstyr ved skolen (19 alternativ)

Faktorer som gjør det vanskelig å undervise i kroppsøving (til sammen 62 alternativ)

25 påstander om kroppsøvlingsundervisning

Faktorer som er viktige for bedre kroppsøvlingsundervisning (til sammen 33)

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, alder, sivil status, barn over/under skolepliktig alder, bofylke, utdanning i idrett/kroppsøving, trenerkurs, idrettslig bakgrunn

Tilgjengelighet

Kontakt Høgskolen i Bodø

Levekårsundersøkelsen

År utført

1973, 1980, 1983, 1987, 1991, 1995, 1996, 1998, 2002

Hovedtema

Levekårsundersøkelsen, satt i gang tidlig på 70-tallet. Fram til 1995 ble denne typen undersøkelser gjennomført med om lag 3-4 års mellomrom for å kartlegge de reelle levekår for ulike befolkningsgrupper. I tillegg finnes det en lang rekke levekårsundersøkelser for spesielle grupper. Hensikten er å foreta brede, kartleggende undersøkelser av levekårene i befolkningen. Termen «levkår» knyttes til materielle forhold som inntekt, boforhold med mer, sosiale forhold, arbeidsforhold, helse med mer.

Utførende institusjon

Statistisk Sentralbyrå

Utvalg/størrelse

Levekårsundersøkelser etter 1980 inneholder et panel som utgjør 1/3-1/4 av materialet. Fra høsten 1996 ble innsamling av levekårsdata lagt om til en årlig tverrsnittsundersøkelse og en årlig panelundersøkelse, med utvalg på rundt 50000 personer. Tidligere levekårs-, helse-, tids- nyttings-, boforholds-, og arbeids- og bedriftsundersøkelser ble integrert i det nye opplegget.

I tillegg til at det foretas rutinemessig innsamling av levekårs- data for et representativt utvalg av befolkningen, blir opplegget benyttet til å kartlegge levekårssituasjonen for særlig utsatte samfunnsgrupper. Siktemålet er å forbedre planlegging av velferdstilbud rettet mot disse gruppene. Så langt har det resultert i følgende undersøkelser (de som er markert med bokstav i tabellen er tilgjengelig fra NSD):

Andre levekårsundersøkelser

	80	83	87	90	91	92	93	95	96
Levekår i fiskerikommuner og i Finnmark	A								
Levekår blant minstepensjonister	•								
Levekår blant unge uføre	•						•		
Levekårsundersøkelse blant utenl. statsborgere		B							
Levekår blant barn		C							(•)
Levekår blant ungdom			D						
Levekår blant eldre			E					•	
Levekår blant arbeidsledige					F	F			
Levekår blant enslige forsørgere					G				
Levekår blant stønadsmottakere				H					
Levekår blant mottakere av grunnstønad								I	
Levekår blant landbruksbefolkningen								K	
Levekår blant innvandrere									•
Levekår blant kunstnere	J		J				J		

Med unntak av levekårsundersøkelsene av eldre og av kunstnere, inneholder samtlige undersøkelser hovedundersøkelsens spørsmål om idrettsmedlemskap og deltakelse, samt tillitsverv (se nedenfor).

Idrettsrelevante variabler

Innslaget av helse-, mosjons- og idrettsrelevante variabler varierer. Mens de første undersøkelsene kun innehold spørsmål om deltakelse/medlemskap i frivillige idrettslag, er spekteret etter 1990 gradvis blitt utvidet. Nedenfor er foretatt en gjennomgang av relevante spørsmål i undersøkelsene *etter 1990*.

	1991	1995	1996/98	2004	2005
<i>Medlem</i> av idrettslag eller –forening (eller annen friv. org.)	X	X	X		X
<i>Aktivitetsnivå</i> : svært aktiv, noe aktiv, forholdsvis passiv	X	X			X
<i>Tillitsverv</i> i idrettslag/forening (eller andre frivillige organisasjoner)					
<i>Tillitsverv</i> i lokal forening					
<i>Fotturer, skiturer</i> , hyppighet	X	X	X		
<i>Mosjonsaktiviteter</i> , hyppighet	X	X			
Timer til dugnad, innsamlinger mm. i friv. org. siste 12 mnd.	X				X
-til opplæring/veil av medl.					X
-til adm/styreverv					
-til dugnader, vedl.hold transport mm.					X

	1991	1995	1996/98	2004	2005
Idrettsaktiviteter					
- jogger/løper			X	O*	
- ski/langrenn			X	O*	
- slalåm/telemark/snowboard			X	O*	
- svømmer			X	O*	
- sykler			X		
- dans			X	O*	
- aerobic, gym, trim			X	O*	
- styrketrening			X	O*	
- fotball			X	.	
- lagidrett			X	O ²¹	
- tennis/squash			X		
- golf			X	O*	
- annen trening/mosjon			X		

-
- Tilleggsspørsmål: Hyppighet siste 12 mnd, i/utenfor idrettslag/bedriftsidrettslag, alene eller sammen med andre
  - samme som ovenfor
  - samme som ovenfor
  - samme som ovenfor
  - samme som ovenfor
  - samme som ovenfor
  - samme som ovenfor
  - samme som ovenfor
  - samme som ovenfor
  - 21 Endret spørsmål: bare tennis. Ellers som forrige note
  - Tilleggsspørsmål som første note

	1991	1995	1996/98	2004	2005
Idrettsaktiviteter: hyppighet siste 12 mnd, i/utenfor idrettslag/bedriftsidrettslag alene eller sammen med andre					
- gått rask tur				X	
- orientering				X	
- sykling/vært på sykkelturn				X	
- kampsport				X	
- squash				X	
- håndball				X	
- basket				X	
- volleyball				X	
- ishockey				X	
- bandy/innebandy				X	
- annen form for idrett mosjon				X	
- trent på treningsstudio				X	
regelmessig fysisk aktivitet for å trene/mosjonere				X	
Nærmiljø, bruk av					
- park, grøntområde i by				X	
- større utmarksareal				X	
- lysløype				X	
- svømmehall/basseng				X	
- tilrettelagt badeplass				X	
- idrettshall				X	
- idrettsplass, fotballbane, stadion				X	
- forsamlingshus, barne- eller ungdomsskole				X	

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, alder, bosted, økonomi med mer, samt en rekke variabler som beskriver ulike sider ved respondentens levekår.

Tilgjengelighet

Data er tilgjengelige fra NSDs arkiv.

Maktutredningen 1975

År utført

1973-75

Hovedtema

Levekårs- og maktforhold i Norge

Utførende institusjon

Universitetet i Bergen i samarbeid med Norsk Gallup

Utvalg/størrelse

Totrinns, stratifisert klyngeutvalg på 2203 personer fra 15 år «og oppover».

Idrettsrelevante variabler

Aktiv, passiv eller ikke-medlem i «idrettslag eller trimforening». Grad av aktiv organisasjonsdeltakelse: går på møter, tar ordet på møter, diskuterer måten org. bir ledet på, bruker mer enn en time per mnd. på å lese medlemsblad.

Bakgrunnsvariabler

Alder, kjønn, bosted, kommunetype, sivilstand, personlig inntekt, yrke

Tilgjengelighet

NSD

Motivasjon og idrett

År utført

Data publisert 2000 og 2003

Hovedtema

Motiver for å delta i idrettsaktiviteter

Utførende institusjon

Høgskolen i Bodø

Utvalg/størrelse

2000: Brutto 168, netto 148 elever ved idrettsklasser i videregående skole

2003: Netto 283 elever i ungdomsskolen og videregående skole

Idrettsrelevante variabler

deltakelse i organisert idrett,

- nå og tidligere,

idrettsaktiviteter utenfor idrettslag,

deltakelse i konkurranseidrett

- nivå på denne

Egenvurdering av dyktighet i hovedidrett

Egenvurdering av dyktighet i skolefag

Egenvurdering av forhold til venner

Beste idrettsprestasjon

6 motiver for å delta i hovedidrett og forhold til disse

Viktigste årsaker til å begynne med hovedidrett

Motiver for deltakelse i andre idretter

Årsaker til å begynne med andre idretter

Grunner til eventuelt å ha sluttet med organisert idrett

Egne forklaringer på mulig suksess i konkurranser

Egne forklaringer på å ha gjort det dårlig i konkurranser

Egne forklaringer på egen suksess

Jobber fortsatt med å realisere eget idrettspotensiale (ja/nei)

- Hvis nei: Hvorfor

Akseptable grunner fra trener på egen på dårlig innsats

Egne reaksjoner på negative responser fra trener

Akseptable reaksjoner fra trener på god kamp/konkurranse

Eget fokus før konkurranser/kamper

Viktighet av å vinne konkurranser/kamper

Viktighet av å unngå å tape konkurranser/kamper

Redd for å mislykkes/tape i konkurranser

Bakgrunnsvariabler

Alder, kjønn, bor hos mor eller far, klasstrinn, studieretning,

Tilgjengelighet

Høgskolen i Bodø, Arne Martin Jacobsen

Idrettsregistreringen 2005**År utført**

2005

Hovedtema

Registrering av medlemmer, aktiviteter og frivillig innsats i idrettslag og – klubber

Utførende institusjon

Norges Idrettsforbund

Utvalg/størrelse

registrering via Norges Idrettsforbunds web-side

2004: 7633 ordinære lag og foreninger (97 prosent av alle)

2004: 4542 bedriftsidrettslag (95 prosent av alle)

Idrettsrelevante variabler

Antall heltids/deltidsansatte i lag/foreninger

Antall medlemmer i styret

Andel styremedlemmer som er a) kvinner og b) under 25 år

Idrettsaktiviteter i klubben, fordel etter kjønn og alder

(16 særforbund har tilleggsspørsmål, ut over de spørsmålene som alle må besvare).

Bakgrunnsvariabler

Navn/adresse på styremedlemmer , ansatte og tillitsvalgte i utvalgte posisjoner

Alder (i 5-års intervaller, 0-26, osv).

Alder etter konkurranseutøvere, mosjonister, ledere og andre, samt funksjons-hemmede

Antall frivillige og tillitsvalgte i klubben (ett samletall)

Planer om kunstgressbane

Tilgjengelighet

Norges Idrettsforbund

Norsk Monitor

År utført

1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003

Kortere eller lengre tidsserier finnes for de fleste av de idrettsrelevante variablene

Hovedtema

Den idrettsrelevante delen av undersøkelsen dreier seg om folks trenings- og idrettsvaner

Utførende institusjon

Markeds- og mediainstituttet (MMI)

Utvalg/størrelse

2212 (1985)

1948 (1991)

4058(2001)

3955 (2003)

Landsrepresentativt utvalg av personer 15 år og eldre.

Metode: Selvutfylte skjema, personlige intervjuer eller telefonintervju

Idrettsrelevante variabler

Hyppighet av trening eller mosjon

Fysiske aktiviteter minst en gang i måneden («fysiske aktiviteter» delt i til sammen 36 ulike kategorier)

Lengde på trenings-mosjonsøkt

Intensitet på mosjonsøkt

Kontekst for fysisk aktivitet (idrettslag, bedriftsidrettslag, treningsstudio, privat, sammen med venner/bekjente)

Sted/anlegg for fysisk utfoldelse (steder/anlegg delt i til sammen 19 kategorier)

Grunner for fysisk aktivitet/idrett («grunner» delt inn i 12 kategorier)

Frivillig arbeid for idrettslag (antall timer per måned)

Grunner for ikke å drive trening/mosjon («grunner» delt i 11 kategorier og rangert etter betydning)

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, alder, bosted, husholdets økonomi og sammensetning, boligtype, inntekt, type arbeid,

Tilgjengelighet

Markeds- og media instituttet

Organisasjonsarkivet

År utført

1964, 1967, 1971, 1976, 1983, 1992

Hovedtema

Registrering av frivillige (og andre) organisasjoner gjennom spørreskjema, utfylt av organisasjonene selv

Utførende institusjon

1964, 1967: Chr. Michelsens institutt, Bergen

1971: Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo

1976: Universitetet i Tromsø, Institutt for statsvitenskap, Oslo

1983: Universitetet i Tromsø

1992: Universitetet i Tromsø

Utvalg/størrelse

1964: 1159 (81 innen «idrett, ungdom, fritid»)
1967: 1146 (82 innen «idrett, ungdom, fritid»)
1971: 949 (76 innen «idrett, ungdom, fritid»)
1976: 1182 (91 innen «idrett, ungdom fritid»)
1983 : 1686 (171 innen «idrett, ungdom fritid»)
1992: 1594

Idrettsrelevante variabler

Registrering av idretts- og fritidsorganisasjoner med landsomfattende utbredelse. Individuell identifisering av organisasjoner

Bakgrunnsvariabler

Medlemstall
Etableringsår
Inntektskilder/utgifter
Medlemmer fordelt på kjønn
Heltidsansatte
Myndighetskontakt, kontakt med statsforvaltningen
Kontakt med det offentlige
Medlemskap i internasjonale organisasjoner
Økonomi

Tilgjengelighet

NSDs organisasjonsarkiv

Politikerarkivet

År utført

1945 – 2001

Hovedtema

Database som inneholder opplysninger om stortingsrepresentanters tillitsverv i frivillige organisasjoner, herunder også idrettsorganisasjoner

Utførende institusjon

Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste, NSD

Utvalg/størrelse

Inneholder alle stortingsrepresentanter og medlemmer av regjeringer etter 1945

Idrettsrelevante variabler

Verv i frivillige organisasjoner, inkludert idrettsorganisasjoner.

År vervet startet og opphørte.

Typer av verv.

Organisasjonens virkenivå: lokal, nasjonalt, internasjonalt.

(Organisasjonsdata tar utgangspunkt i NSDs organisasjonsarkiv med informasjon om enkeltorganisasjoner med nasjonal utbredelse)

Bakgrunnsvariabler

Identifikasjon av stortingsrepresentanter med navn, fødselskommune, alder og høyeste utdanning. Mor og fars yrke og utdanning, fødselsår og evt. dødsår. Fars oppvekst. Slektskap til andre stortingsrepresentanter / regjeringsmedlemmer.

Tilgjengelighet

NSD

Småbarnsundersøkelse av idrett/fysisk utfoldelse

År utført

1997, 1998, 2000, 2002, 2004

Hovedtema

Kartlegging av idrett/fysisk utfoldelse hos barn under 8 år

Utførende institusjon

MMI

Utvalg/størrelse

Landsrepresentativt utvalg bestående av 500 intervjuer, halvparten gutter/jenter i alderen 3 - 7 år

Idrettsrelevante variabler

	1997	1998	2000	2002	2004
Barns ønsker om fysisk utfoldelse/egnet utemiljø	X	X	X	X	
Kontekst og hyppighet for aktivitet(barnehage, idrettslag mm)	X	X	X ²²	X	X ²³
Egenorganiserte aktiviteter og deres hyppighet	X	X ²⁴	X	X	
Egenorganiserte aktiviteter i regi av barnehage, og deres hyppighet	X	X	X	X	
Deltakelse i spesialidrett		X	X	X	O ²⁵
Medlemskap i idrettslag eller forening		X	X	X	
Form for barnepass				X	
Nærmiljø tilrettelagt for fysiske aktiviteter					X

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, alder, landsdel, mors og fars utdannelse

Tilgjengelighet

Henvendelse til MMI

-
- 22 Antall timer per aktivitet
  - 23 Mangler opplysning om hyppighet
  - 24 Antall timer per aktivitet
  - 25 Endret spørsmål: Spesialidrett i idrettslag

Trening, mosjon og friluftsliv

År utført

2001

Hovedtema

Statistisk Sentralbyrå gjennomførte i 2001 en undersøkelse om nordmenns levekår der trening, mosjon og friluftsliv var et sentralt tema. Dette var en oppfølger av undersøkelsen som ble gjennomført i 1997. I rapporten med tittelen «Trening, mosjon og friluftsliv» blir en del av resultatene fra denne undersøkelsen lagt fram. I tillegg gir rapporten en presentasjon av hva SSBs tidsbruksundersøkelser kan fortelle om denne typen tidsbruk. Det hentes særlig data fra Tidsbruksundersøkelsen 2000, men data fra undersøkelsene i 1971, 1980 og 1990 blir også brukt for å belyse utviklingen over tid.

Utførende institusjon

Statistisk Sentralbyrå

Utvalg/størrelse

Hovedundersøkelsen var besøksintervju med et representativt utvalg av den norske befolkningen i alderen 16-79 år på 3 250 personer. Et utvalg av disse, 1 925 personer, fylte ut et tilleggs skjema om fritidsbruk. Der spørsmål bare fra hovedundersøkelsen blir brukt, er hele utvalget brukt som tallgrunnlag.

Undersøkelsen er basert på data samlet inn i SSBs tidsbruksundersøkelser, som er blitt gjennomført i 1971, 1980, 1990 og 2000. Dataene til undersøkelsene er samlet inn ved hjelp av spørreskjemaer og tidsdagbøker. I spørreskjemaet ga de uttrukne personene bakgrunnsinformasjon om seg selv og sitt hushold til bruk ved analysen av dagboksdata. I dagbøkene ble det med korte intervall i løpet av to døgn ført inn informasjon om hvilke aktiviteter man utførte. I tillegg førte man inn hvor hver aktivitet ble utført og hvem man var sammen med. Undersøkelsene dekker alle dager i året. 2000-undersøkelsen er basert på et representativt utvalg av den norske befolkningen i alderen 9-79 år. 3 408 personer var med i det generelle utvalget

Idrettsrelevante variabler

Medlemskap i idrettslag/organisasjon og friluftslivsorganisasjoner

Deltakelse i idretts-, trenings- og mosjonsaktiviteter i, og utenfor idrettslag.

Deltakelse i friluftslivsaktiviteter

Trening på trenings/helsesenter

Hyppighet av deltakelse i friluftslivsaktiviteter, trenings- og mosjonsaktiviteter

Avstand til ulike typer idrettsanlegg (idrettsplass, svømmehall, golfbane, tennisbane m.fl.)

Bruk av ulike typer idrettsanlegg

Tidsbruk knyttet til idrettsaktiviteter og til friluftaktiviteter

Frivillig arbeid (instruksjon, administrasjon, dugnad) målt i antall timer i friluftorganisasjoner

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, alder, bosted, utdanning, husholdsinntekt, landsdel, befolkningstetthet

Tilgjengelighet

Statistisk Sentralbyrå

Ung i Norge

År utført

1992, 1994, 1999, 2002

Hovedtema og formål

En bredt anlagt undersøkelse for å kartlegge ungdoms levekår og livsstil i Norge. Gjennomført første gang i 1992, senere gjentatt i 1994, siste gang i 2002. Det store utvalget – rundt 12000 elever i ungdoms- og videregående skole – kombinert med høye svarprosjenter - gjør dette til en undersøkelse med svært høy kvalitet.

Idrettsrelevansen av undersøkelsene er primært knyttet til data om unges deltagelse i sport, idrett og friluftsliv. Disse opplysningene kan koples til andre informasjonen om barns meninger, holdninger og atferd, f.eks. forhold til stoff- og alkoholmisbruk. Det foreligger en rekke publikasjoner fra denne databasen, men forholdet mellom idrettsdeltakelse og andre sider ved ungdomslivet er klart underanalysert.

Utførende institusjon

NOVA – Norsk Institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring

Utvalg/størrelse

Nasjonalt, representativt utvalg av ungdoms- og videregående skoler. Spørreskjema, utfylt av elevene.

2002: 12923 brutto, 11928 netto

Svarprosent

Mellom 97 og 90 prosent

Idrettsrelevante variabler

Individuelt medlemsskap i idrettslag

Idrettsutøvelse sist uke:

Trent i idrettslag, helsestudio, squashsenter, aerobic, kampsport, selvforsvar, trimmet på egenhånd

Skitur/fottur/fisketur, kjøre snowboard/skateboard, spille fotball/basteball ute

Aktiv med sport eller idrett, nå eller tidligere

Aktiv, men ikke i organisert trening og konkurranser

Aktiv med konkurransedeltakelse

Holdning til idrettsungdom

Tilbudt eller brukt: Hasj eller marihuana, kokain, ecstasy, amfetamin, LSD, zetacylling, GHB, heroin

Bakgrunnsvariabler

Alder, kjønn, bosted, født i Norge, mor/far født i Norge, adoptert fra annet land, foreldfamilieforhold, funksjonshemning, flytting, sykdom, økonomi, sosialt nettverk . Foreldres utdanning og yrke.

Tilgjengelighet

NOVA – Norsk Institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring

Ut er in? En kartlegging av uteaktivitet i barnehager, SFO og grunnskoler i Nordland

År utført

2000

Hovedtema

Kartlegging av uteaktivitet i skoler, barnehager og skolefritidsordninger i 45 kommuner i Nordland fylke. Tilsammen 270 skoler, svar fra 240, svarprosent 89. 200 skolefritidsordninger, svarprosent 75. 380 barnehager, svarprosent 67.

Utførende institusjon

Høgskolen i Bodø

Utvalg/størrelse

644 rektor/styrere i skoler/barnehager i Nordland

Idrettsrelevante variabler

Skoler/barnehager som har lokaler/anlegg for aktivitet, 16 alternativ

Fysiske faktorer som begrenser uteaktivitet

Gjennomførte fysiske tilrettelegginger/anleggstiltak siste 10 år

- Årsaker til mangel på fysisk tilrettelegging siste 10 år

Endringer i skolegårdens kvalitet som følge av skolestart for 6 åringer

Initiativtakere til tilrettelegging av uteområder

Virkninger på aktivitetsnivå av endret fysisk tilrettelegging

Timer opphold på lekeplass/skolegård

Hyppighet av bruk av ulike anlegg/lokaliteter (16 stk.)

Hyppighet av kjøring av barn til/fra institusjon

Hyppighet av bruk av lokaler/anlegg eter skoletid

Organisert aktivitet som foregår utendørs

Grad av voksenstyring av uteaktiviteter

Tilgjengelighet

Kontakt Torgeir Limstrand, Høgskolen i Bodø

Verdiundersøkelsen

År utført

1982, 1990 og 1996

Hovedtema

Verdiundersøkelsen er del av et internasjonalt prosjekt rundt verdisyn og meninger. Undersøkelsen gjennomføres i en rekke land i vest Europa samt USA og Japan og gir dermed mulighet for nasjonale komparasjoner.

Utførende institusjon

Ansvarlig institusjon i Norge er Universitetet i Trondheim, Institutt for sosiologi og statsvitenskap.

Utvalg/størrelse

Utvalget er et ordinært SSB to trinns representativt utvalg.

Populasjonen består av personer i alderen 18-79 år.

Personlige intervju, noen telefonintervju

Bruttoutvalg 1996: 1700

Nettoutvalg 1996: 1127

Svarprosent: 66,3

Idrettsrelevante variabler

Aktiv, passiv eller ikke-medlem i «idrettslag eller trimforening»

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, alder, politisk tilhørighet, utdanning, inntekt, yrke, boforhold, husholdningsinntekt, bosted, bosettingstetthet, kommuneklasse

Tilgjengelighet

Data er tilgjengelige fra NSD.

Idrettlagsundersøkelsen, foreningsdelen

År utført

1999/2000, 2001/2002, 2003/ 2004

Hovedtema

Ulike sider ved drift, økonomi, aktivitet og frivillig innsats i norske idrettslag

Utførende institusjon

Institutt for samfunnsforskning

Utvalg/størrelse

1999/2000: Landsrepresentativt utvalg på 549 lag, svar fra 294, svarprosent: 54

2001/2002: Landsrepresentativt utvalg på 752 lag, svar fra 534, svarprosent: 71

2003/2004: Landsrepresentativt utvalg på 717 lag, svar fra 360, svarprosent: 50

Idrettsrelevante variabler

Lag og medlemmer	1999/2000	2001/02	2003/04
Idrettslagets kommune	X	X	X
type strøk (5 kategorier)	X	X	X
Rekrutteringsområde	X		
Ant. betalende medlemmer	X		
Ant. kvinnelige medl. i ulike aldersgr.	X		
Ant. mannlige medl. i ulike aldersgr.	X		
Særlige rekrutteringstiltak siste år	X	X	X
- rettet mot ulike grupper	X	X	X
Grupper/avdelinger i idrettslaget	X	X	X
Vurdering av godt/dårlig tilbud til medlemmene			X
Hvis bedre tilbud til medlemmer: hvilke tiltak			X
Konkurransen/gode resultater eller deltakelse samvær viktigst	X	X	X
Konkurransen fra andre fritidstilbud	X		
Organisasjon	1999/2000	2001/02	2003/04
Lagets stiftelsesår	X	X	X
Endringer i aktiviteter/idretter over tid	X	X	
Laget organisert med flere avdelinger (ja/nei)	X		

-Evt. hva slags avdelinger	X		
- Hvis mosjonsgruppe: hva slags aktiviteter		X	
Råd, utvalg komiteer i laget (hvilke)	X		
Deltatt i tiltak i regi av krets/ISF sist år	X	X ²⁶	X
- Evt. hva slags tiltak	X	X ²⁷	X
- Hvem var ansvarlig for tiltaket		X	X
- Oppfølging etter spesielle tiltak		X	
Handlingsplan sist år	X	X	
-Hvis ja: hva slags mål	X	X	
Hyppighet av kontakt med andre idrettsorganer			X
Samarbeid med skole/SFO			X
- Evt. hva slags samarbeid			X
Mål utenfor handl. plan	X		
Representanter i idrettens bestemmende organ	X	X	
Hindringer for å gi medl. bedre tilbud	X	X ²⁸	X
Viktigste hindring for bedre tilbud	X	X	X
Ansatte/frivillige	1999/2000	2001/02	2003/04
Ansatte i idrettslaget (ja/nei)	X	X	X
Hvis ja: Hvor mange ansatte sist år	X	X	X
- Arb. oppgaver for ansatte	X	X	X
Prosentandel arbeid utført av frivillige	X	X	X
Antall frivillige og timeverk	X	X	X
Alder og kjønn på lagets leder		X	
- Antall år som leder		X	
Ansatte/medl. på kurs/seminar sist år	X		
- Hvis ja: Hva slags kurs	X		
Antall personer i styret	X	X	
Andel kvinnelige styremedlemmer	X		
Styrets alderssammensetning	X	X	
Arbeidsoppgaver for styret	X	X ²⁹	
Har grupper eget styre	X		
Totalt ant. personer m. styreverv	X		

26 Flere svarmuligheter enn foregående år

27 Flere svarmuligheter enn foregående år

28 Færre svarmuligheter enn foregående år

29 Mindre endringer i svarmulighetene

Eget regnskap for ulike grupper	X		
Gj.snittlig tid for styreverv	X		
Viktigste oppgaver for lagets styre	X	X	X
Mest tidkrevende oppgaver sist år	X	X	X
Mer tid/krefter på én oppgave (hvilken)	X	X	X
Økonomi/anlegg			
	1999/2000	2001/02	2003/04
Eier laget aksjer/andeler i anlegg/klubb/annen virks.	X	X	
- Hvis ja: Hva slags samarbeid	X	X	
Bidrag fra sponsorer til laget sist år	X	X	X
- Hvis ja: Verdien av bidragene	X	X	X
Lagets <i>inntekter</i> fordelt på poster	X	X	X
Lagets <i>utgifter</i> fordelt på poster	X	X	X
Formål for lokale aktivitetsmidler			X
-Spesifisering av formål for lokale aktivitetsmidler			X
Beløp i støtte fra lokale aktivitetsmidler			X
Prosentandel aktivitetsmidler til barn/unge			X
Påstander om 8 ulike virkninger av aktivitetsmidler			X
Generell oppfatning om virkninger av aktivitetsmidler			X
Eier klubben eget anlegg			X
- Evt. hva slags anlegg			X
- Øk. støtte til anlegg			X
Benytter laget kommunale anlegg			X
- Evt. til reduserte priser			X
- Evt. hvilke grupper får reduserte priser			X
Har klubben eget klubbhus (ja/nei)			X
- Evt. hva slags fasiliteter har klubbhuset			X
- Hvis ikke eget klubbhus: ønske om slikt			X
- Hvis ønske om klubbhus: hvorfor			X
- Hvis tilgang til garderober, hvordan benyttes disse			X
Hva slags <i>anlegg</i> laget benytter, fordelt på idrett	X	X	
- Hvem som eier anlegget	X	X	
- Hvem som betaler for bruk av anlegget	X	X	

Tilgjengelighet

Ørnulf Seippel, Institutt for samfunnsforskning

Idrettslagsundersøkelsen, medlemsdelen

År utført

1999/2000 og 2004

Hovedtema

Medlemmer i norske idrettslag

Utførende institusjon

Institutt for samfunnsforskning

Utvalg/størrelse

1999/2000: Utvalg: ca. 5500, landsrepresentativt utvalg av medlemmer i klubber som deltok i foreningsdelen av undersøkelsen. Svar 1660, svarprosent 30. Et sett spørsmål rettet til aldersgruppen 13-17 år, ett til mot aldersgruppen 18 år og eldre.

2004: Utvalg 1646, svar 1024, svarprosent 62

Idrettsrelevante variabler

	1999/2000		2004
	(13-17)	(18 og eldre)	
Idretter som intervjuobj. driver med		X	X
Hvordan ble medlem av idrettslaget	X	X	
Varighet av medlemskap	X	X	
Mer/mindre aktivitet enn i 2000			X
Hvis sluttet i lag, medlem av annet lag			X
Hvis sluttet i lag, sannsynlighet for å bli medlem igjen			X
Viktighet av 28 grunner for å slutte/være mindre aktiv i lag			X
Viktigste grunn for å slutte/være mindre aktiv i lag			X
Medl.skap i organisasjoner utenfor idretten			X
Aktiv i andre friv. org. enn idretten			X
Hvor ofte intervjuobj. trener i laget	X	X	X
Hyppighet av trening utenom laget	X	X	X ³⁰
- Hvis trening utenom: hvor	X	X	X
Hyppighet av konkurransedeltakelse	X	X	X
Nivå på egne prestasjoner	X	X	X

30 Spørsmål og svarkategorier forskjellig fra foregående år

Konkurrans/gode resultater eller deltakelse samvær viktigst	X	X	X
Betydningen av 26 motiver for å trene i lag	X	X	X
10 påstander om trenerens roller og viktigheten av disse	X		

	1999/2000		2004
	(13-17)	(18 og eldre)	
Mann/dame som primær trener	X	X	
Alder på primær trener	X	X	
Utførte fritidsaktiviteter sist uke		X	
Trening i laget, alene eller sammen med andre	X	X	
Hyppighet av samvær med idr.kamerater	X	X	
Møtested for idr.kamerater utenfor laget	X	X	
Fått nye venner gjennom laget (ja/nei)	X	X	
Enig/uenig i 18 påstander om forhold i laget	X	X	
Antatt støtte ved personlige problemer fra noen i laget	X	X	
Antatt støtte ved økonomiske problemer fra noen i laget	X	X	
Betydningen av egne vs. lagets prestasjoner	X	X	
Grad av hensynstaken til forhold som påvirker idrettsprestasjoner	X	X	
Oppfatn. av viktige personlige egenskaper		X	
17 påstander om hvordan personlighetstrekk samsvarer med intervjuobj.	X	X	
Stolt av å være norsk	X		
Hyppighet av dugnadsdeltakelse	X	X	
Deltakelse i aktiviteter utenom trening/konk.	X	X ³¹	
Andre i familien hjulpet til i laget (ja/nei)	X		
- Evt. med hva slags aktiviteter		X	
Utført frivillig arbeid sist år		X	
- Evt. hva slags arbeid		X	
- Timer friv. arbeid utført pr. måned		X	
Ønske om mer friv. arbeid (ja/nei)		X	
- Hvis nei: Viktigste grunn		X	
- Hvis nei: Vilkår for mer friv. arbeid		X	
Betydningen av 13 motiver for friv. arbeid		X	

31 Andre svaralternativ enn for de yngste aldersgruppene

Viktigste motiv for friv. arbeid	X
Tillitsverv i laget (ja/nei)	X
- Hvis ja: Hvilke	X
Tidligere tillitsverv (ja/nei)	X
Hvordan ble engasjert som tillitsvalgt	X
Mest tyngende sider av arbeid som tillitsvalgt	X

Bakgrunnsvariabler

Eget kjønn	X	X
Fødselsår og –måned	X	X
Bostedsstrøk	X	X ³²

	1999/2000		2004
	(13-17)	(18 og eldre)	
Navn på bostedskommune	X	X	
Varighet av botid på stedet		X	
Egen funksjonshemning (ja/nei)	X	X	
- Hvis ja: type av funksjonshemning	X	X	
Hovedbeskjeftigelse	X	X	X
Yrkestittel for hovedbeskjeftigelse		X	
Egen bruttoinntekt før skatt, 1999		X	
Husholdets bruttoinntekt for skatt, 1999		X	
Fars nåværende arbeid	X	X	
Mors nåværende arbeid	X	X	
Egen fullført utdanning		X	
Fagfelt for egen fullført utdanning		X	
Sivil status (gift, samboende mm.)		X	
Antall barn under 18 år		X	
Født i Norge (ja/nei)	X	X	
Mors/fars fødeland	X	X	
Hvor lenge bodd i Norge	X	X	
Antall bøker i eget hjem		X	
Musikk/litteraturformer intervjuobj. setter mest pris på	X	X	
Deltar vanligvis på årsmøte i laget (ja/nei)	X	X	

32 Andre svaralternativ enn for de yngste aldersgruppene

Deltar vanligvis på årsmøte i egen gruppe	X	X	
Deltar i komité/ utvalgsarbeid	X	X	
Enighet i 8 påstander om hva lært som medl. i laget		X	X
Enighet i 8 påstander om forholdene i laget		X	
Fortolkninger av medlemskontingent		X	
Enighet i 6 påstander om idrettens sosiale/helsekonsekvenser		X	
Opplevelse av egen medvirkning/innflytelse i laget		X	
Generell interesse for politikk	X	X	
Hvor ofte leser nyheter i aviser	X	X	
Hvor mye tid daglig til å se TV	X	X	
Grad av fornøydhet med demokratiet i Norge		X	
Grad av troverdighet for norske politikere		X	
Grad av tillit til institusjoner		X	

Tilgjengelighet

Ørnulf Seippel, Institutt for samfunnsforskning

Idrettsanlegg i Norge

Hovedtema

Idrettsanlegg.no er et register over alle idrettsanlegg i Norge. Anlegg for friluftsliv er også registrert så langt det er funnet hensiktsmessig. Alle anlegg eller tiltak for friluftsliv som er gitt tilskudd av spillemidlene er registrert. Til sammen er det registrert ca. 46.000 anleggsenheter i registeret.

Utførende institusjon

KKD, Idrettsavdelingen

Utvalg/størrelse

Alle anleggsenheter som mottar spillemidler, til sammen ca 46 000.

Idrettsrelevante data

- anleggsnummer i registeret

- anleggsnavn
- anleggssted (idrettspark eller lignende)
- hvilken kommune anlegget ligger i
- anleggskategori (for eksempel: fotballanlegg, kart, friluftsliv)
- anleggstype (for eksempel: gressbane, orienteringskart, badeplass)
- karakteristiske mål
- anleggsklasse (for eksempel: nasjonalanlegg, kommuneanlegg, nærmiljøanlegg)
- beliggenhet (kartkoordinater i økonomisk kartverk)
- byggeår og eventuelt ombyggingsår
- eier
- tildelte spillemidler med tildelingsår-

Oppdatering av registeret skjer normalt en gang i året, i samarbeid mellom kommuner og fylkeskommuner.

Tilgjengelighet

www.idrettsanlegg.no. For spørsmål: Kkd, Idrettsavdelingen

Kommersielle treningskjeder – organisasjonsdelen

År utført

2000

Hovedtema

Kartlegging av kommersielle kjeder av treningssentre

Utførende institusjon

Institutt for samfunnsforskning

Utvalg/størrelse

65 treningssentre innen landets tre største kommersielle treningssenter-kjeder.

Idrettsrelevante variabler*Tilbud/beliggenhet*

Kommunebeliggenhet for senteret

Type beliggenhet for senteret (by, tettsted mm.)

Prosentandel mannlige medlemmer i ulike alderskategorier

Om senteret henveder seg til spesielle grupper (ja/nei)

- hvis ja: hvilke (12 svarkategorier)

Aktivitetstilbud for barn under 10 år (ja/nei)

- hvis ja: beskrivelse av tilbudet

Oppfatning av konkurranse med andre fritidstilbud

Om senteret har en egen forretningsidé

Aktiviteter ved senteret (33 svaralternativ)

Organisasjon

Senterets organisering

Organisasjonsform hvis del av kjede

Organisasjonsform hvis eget selskap

Antall enheter hvis del av kjede

Oppstartsår

Medlemskapsordninger ved senteret

Rabattordninger

Åpningstider

Senterets fysiske utforming (36 svarkategorier)

Økonomi og ansatte

Lønnede og frivillig årsverk 198 og 1999

Heltid/deltidsansatte ved senteret

Samarbeidsavtaler med andre institusjoner

- Hvis avtaler: innholdet i dem

Drift basert på frivillig innsats (ja/nei)

- Hvis ja: innhold i frivillig innsats

Tilgjengelighet

Anne Lene Bakken Ulseth, Institutt for samfunnsforskning.

Kommersielle treningsentre – medlemsdelen

År utført

2000

Hovedtema

Undersøkelse av individuell deltakelse ved kommersielle treningsentre

Utførende institusjon

Institutt for Samfunnsforskning

Utvalg/størrelse

1585 medlemmer ved kommersielle treningsentre

Idrettsrelevante variabler

Treningsaktiviteter (25 valgalternativ)

Trening alene/i gruppe

Treningshyppighet ved senteret - ganger per uke

Trening utenom senteret – ganger per uke

- Hvis trening utenfor senteret - hvor

Hvordan fikk du kjennskap til senteret

Deltar du i ikke- treningsaktiviteter ved senteret (ja/nei)

- Hvis ja: hvilke

Benytter du personlig trener ved senteret (ja/nei)

Graden av viktighet av ulike grunner for å trene (25 mulige grunner)

Drar du til senteret alene eller sammen med andre

Trener ved senteret alene eller sammen med andre

Sammen med treningskamerater i andre sammenhenger

Møtested for treningskamerater utenfor senteret

Nye venner gjennom senteret (ja/nei)

Hjelp til a) økonomiske b) personlige problemer fra treningskamerater ved senteret

Viktigst: Trening eller sosialt samvær

Tidligere medlem av idrettslag (ja/nei)

- Hvis ja: hvorfor sluttet (15 svaralternativ)

- Hvis ja: Alder da sluttet i idrettslag

- Hvis medlem i idrettslag nå: aktivitet

- Hvis nei: grunner for ikke å være med i idrettslag (10 svaralternativ)

Eget prestasjonsnivå i oppgitt idrett

Hyppighet av dagnadsdeltakelse

Alternativ til nåværende treningssted

Er barn med på trening (ja/nei)

- Hvis ja: Hva gjør barn når du trener

Antall barn som er aktive i idrettslag, og alder på disse

Bakgrunnsvariabler

Lengde på medlemskap ved senteret

Kjønn

Alder

Bosted

Hvor lenge bodd på dette stedet

Navn på boligkommune

Sivil status

Antall barn under 18 år

Egen hovedbeskjeftigelse

Antall timer i arbeid per uke

Type virksomhet for egen beskjeftigelse

Egen yrkestittel

Ergen bruttoinntekt

Husstandens bruttoinntekt

Høyeste fullførte utdanning

Fagkrets for egen høyeste utdanning

Fars/mors nåværende sysselsetting

Født i Norge (ja/nei)

Mor og fars nasjonale bakgrunn

Egne utenlandsopphold

Grad av interesse for politikk

Hvor ofte leser nyhetsstoff i avisene

Hvor mye tid daglig til TV

Grad av fornøydhet med demokratiet i Norge

Holdning til norske politikeres troverdighet

Grad av tillit til sentrale samfunnsinstitusjoner

Tilgjengelighet

Anne Lene Bakken Ulseth, Institutt for samfunnsforskning.

Frivillig innsats

År utført

1998

Hovedtema

Undersøkelse av medlemskap og frivillig innsats i befolkningen

Utførende institusjon

Institutt for samfunnsforskning og LOS-senteret (Bergen).

Utvalg/størrelse

Landsrepresentativt utvalg av befolkningen i alderen 16 til 85 år. Bruttoutvalg 4000 individer, netto 1695, svarprosent 45.

Idrettsrelevante variabler

Medlemsskap i idrettslag

Medlemskontingent 1997

Aktiv eller passiv medlem av organisasjonen

Område som det er viktigst/nest viktigst å påvirke for organisasjonen

Grad av enighet med 5 påstander om demokratisk organisering av organisasjoner

Frivillig arbeid for idrettsforening (ja/nei)

- Hvis ja: navn på foreningen
- Hvis ja: antall timer frivillig arbeid sist år
- Hvis ja: Timer fire siste uker
- Hvis ja: Spesifisering av arbeidsoppgaver

Medlem av organisasjon som utførte frivillig arbeid for

Betydningen av 11 grunner for å utføre frivillig arbeid

Økonomisk godtgjørelse for frivillig arbeid

Frivillig arbeid første gang i 1997 eller også tidligere år

- Hvis tidligere: Mer eller mindre tid nå

Holdning til betaling for frivillig arbeid

Betydningen for egen motivasjon av betaling for frivillig arbeid

Betalt ansatte i organisasjon som det utføres frivillig arbeid for

Mulige konflikter mellom lønnet og frivillig personale

Bakgrunnsvariabler

Kjønn, alder, bosted nå, bosteder i alt,

Status (yrkesaktiv, skoleelev, pensjonist mm.)

Høyest fullførte utdanning

Fagkrets for høyeste utdanning

Trossamfunn

Egen bruttoinntekt før skatt

Husholdets bruttoinntekt før skatt

inntektsgivende arbeid (ja/nei)

- hvis ja: Hva slags virksomhet (privat, statlig mm)
- hvis ja: arbeidstimer per uke
- hvis ja: Yrkestittel

Tilgjengelighet

NSD, Dataregisteret eller Karl Henrik Sivesind, Institutt for samfunnsforskning

Omnibuss, frivillig arbeid (2005)**År utført**

2005

Hovedtema

Omfang av frivillig arbeid innen idretten

Utførende institusjon

Statistisk Sentralbyrå

Utvalg/størrelse

Telefonintervjuer av 2000 personer i alderen 16 – 79 år.

Idrettsrelevante variabler

Utført frivillig arbeid innenfor «... alle typer idrett, sport og trim, skytterlag, bedriftsidrett og idrett for funksjonshemmede»

Antall timer frivillig arbeid siste 12 måneder

Antall timer frivillig arbeid siste 4 uker

Bakgrunnsvariabler

Egen bruttoinntekt

Husholdets samlede bruttoinntekt

Boligkommune

Botetthet i boligområde

Alder

Kjønn

Medborgerundersøkelsen 2002

År utført

Datainnsamling 2001

Hovedtema

Kartlegging av ulike sider av politisk deltakelse, arbeids- og samfunnsforhold

Utførende institusjon

MMI - Markeds- og mediainstituttet

Utvalg/størrelse

Postenquete. *Utvalg:* Tre utvalg Hovedutvalg: personer i alderen 18 – 84 år. Ungdomsutvalg: ungdom 14 – 17 år Nord-Norge utvalg: personer 18 – 84 år i kommuner under samisk språklov. Stratifisert inne fylket, så tilfeldig valgt innen strata. *Bruttoutvalg:* Hovedutvalg: 5000 Nord-Norge utvalg: 1500 Ungdomsutvalg: 592
Nettoutvalg: Hovedutvalg: 2297 Nord-Norge utvalg: 633 Ungdomsutvalg: 297

Idrettsrelevante variabler

- a) Medlem av idrettslag
- b) Deltatt i aktiviteter i idrettslag siste 12 måneder
- c) Gitt penger til idrettslag siste 12 måneder
- d) Deltatt i frivillig arbeid i idrettslag siste 12 måneder
- e) Har personlige venner i idrettslag

Hvis ja på b) eller d):

Hvor ofte gjør du noe av det følgende i forbindelser med forenings- eller organisasjonsaktivitet: (4 svarkategorier for hyppighet)

- Er med på å fatte beslutninger på møter
- Planlegger eller leder et møte
- Forbereder eller holder et innlegg eller tale på et møte
- Skriver et notat eller en tekst

Hvis medlem i minst en forening:

Gjøre mål sammen med medlemmer av organisasjoner/foreninger du selv tilhører (ofte, av og til, sjelden eller aldri)

- Hjelper hverandre med praktiske ting
- Besøker hverandre privat
- Snakker om organisasjonens problemer o.l.
- Diskuterer eller krangler

Bakgrunnsvariabler

Alder, kjønn, tetthet, boligtype, hvor lenge bodd i kommunen, sivil status, ektefelle/samboers yrkesstatus, ektefelle/samboers inntektsgivende arbeid og yrke, husstandens årsinntekt, personlig årsinntekt, norsk statsborger (ja/nei) fødeland.

Kommunedatabasen (KOSTRA)

Kommunedatabasen KOSTRA inneholder en rekke opplysninger om hvordan norske kommuner er organisert, hva slags tjenester den har, hva den tilbyr publikum med mer. Databasen bygger på spørreskjema til alle norske kommuner og ajourføres ved NIBR, kontaktperson Sissel Hovig.

Basen har relativt sparsomt med data om hvordan forholdet til idretten er organisert. I databasen inngår idretten i kategorien *kultur- og friluftsliv*, noe som gjør det vanskelig å skille ut idrettsspesifikke politikkelementer.

To spørsmål kan være relevante:

1) Har kommunen etablert kontaktutvalg med frivillige organisasjoner (f.eks. idrett/kultur)

2) Informasjon om måten ulike kommunale oppgaver ivaretas på, herunder *drift av idrettsbygg (idrettshall, svømmehall etc.)* og *drift av park og idrettsanlegg (ute)* Skjemaet trekker opp 8 ulike svaralternativ for organisasjonsformer, herunder ....kjøp fra frivillige organisasjoner/ideelle stiftelser, ... kjøp fra private, og ... aksjeselskap.

Sammenfatning

Det generelle inntrykket som fester seg etter en gjennomgang av norske idrettsdatabaser er at feltet inneholder mye data om idretts. Ulike forskningsmiljøer har gjennomført til dels omfattende datainnsamlinger, som har gitt mange detaljopplysninger om idretten. Men samtidig er feltet preget av *fragmentering*; ulike miljøer har vært opptatt av ulike tema, og oppdragsprosjekter har vært styrt av oppdagsgivers kunnskapsbehov. Resultatet er et datafelt som sett under ett er preget av lite systematikk. I den grad datainnhenting har vært teoristyrte er det ikke idrettsfeltets teorier som har vært rådende, men teorier fra disipliner som sosiologi, økonomi, pedagogikk og historie. Like ofte har innhenting av statistiske data vært styrt av forvaltning og politikeres behov for kunnskap om det store og mangslungne idrettsfeltet. Store empiriske undersøkelser har ofte vært dominert av dagsaktuelle problemstillinger. Få forskere har bygget videre på andres undersøkelser. Tidsserier finner vi først og fremst i datainnhentinger som jevnlig repeteres, som f.eks. Norsk Monitor, Levekårsundersøkelsene, «Ung i Norge» og Idrettslagsundersøkelsene ved Institutt for samfunnsforskning.

Et annet (velkjent) problem er at ulike databaser bare i begrenset grad er sammenliknbare, fordi utformingen av spørsmål og svarkategorier, selv rettet mot samme tema eller fenomen, varierer så vidt mye at direkte sammenlikninger blir vanskelig. Den viktigste forklaringen vil i de fleste tilfeller være at forskere ikke har vært kjent med andre, tilsvarende undersøkelser, og derfor ikke har vært klar over at de har kunnet kopiere spørsmålsformuleringer fra disse. Forhåpentligvis vil denne rapporten gjøre det enklere i framtiden å skaffe seg oversikt over hva andre forskere har gjort.

Nedenfor gis en kortfattet vurdering av status på de ulike delfeltene som er oppsummert i kapitel 2.

Medlemskap/deltakelse i idrettsorganisasjon. De aller fleste undersøkelser har data om medlemskap i idrettsorganisasjon, en god del har også informa-

sjon om hvor *aktiv* intervjuobjektet er i organisasjonen. Det har vist seg at variasjonene i opplysninger om medlemskap kan være ganske store. Det er rimelig å anta at når intervjuobjektet skal oppgi alle medlemskap i frivillige organisasjoner er det lett å glemme eller utelate noen, noe som vil gi lavere medlemsfrekvenser enn ellers. Dersom dette er riktig, vil idrettens egne opplysninger om antall medlemmer sannsynligvis være mer presise enn surveyundersøkelser om det samme. Da må vi forutsette at medlemmer som slutter blir luket ut av listene, slik at disse er oppdaterte og korrekte.

Fire undersøkelser gir tidsseriedata, men ikke over spesielt store tidsspenn. Mest omfattende er MMIs undersøkelse av barn og ungdom, på oppdrag fra Norges Idrettsforbund. For enkelte variabler finnes det her sammenliknbare data for 8 tidspunkt i perioden mellom 1991 og 2004.

Informasjon om *deltakelse* blir gjerne spesifisert tre retninger. For det første om *deltakelse i idrettsaktiviteter* knyttet til trenings- og konkurransehypphet. Her har Levekårsundersøkelsene spesifisert informasjon om idrettsaktiviteter for befolkningen for 1996 og 2004. Høgskolen i Bodø gått inn i mer detaljerte analyser av egenopplevelse av trening og prestasjoner. For det annet til *frivillig innsats*, dugnadsvirksomhet, transport, administrasjon med mer. Dette temaet har stått sentralt i en rekke omfattende surveyundersøkelser. Den mest grundige på dette punktet er Institutt for samfunnsforskningens undersøkelse av frivillig innsats (ISF 5) som ble gjennomført i 1998.

For det tredje til *tillitsverv* for idretten. Her er det MMIs undersøkelse for Norges Idrettsforbund sammen med Institutt for samfunnsforskningens undersøkelse av norske idrettslag som har tidsserier. Disse to undersøkelsene inneholder også tidsserieopplysninger om *demokratisk medbestemmelse* i idretten, et tema som er lite berørt i andre prosjekter.

Å sammenholde hva ulike databaser gir av svar på ett og samme spørsmål – om medlemskap eller aktiv innsats – er ingen enkel oppgave. Som oftest vil ulike spørsmålsstillinger eller svarkategorier gjøre sammenlikninger vanskelig.

Tillitsverv/demokratisk deltagelse i idrettsorganisasjon. Mange undersøkelser har spørsmål knyttet til tillitsverv. MMIs undersøkelse for Norges Idrettsforbund (MMI 1) søker å avdekke viljen til å påta seg ulike typer verv og arbeidsoppgaver, og ISFs organisasjonsundersøkelse (ISF 3) inneholder data om antall tillitsvalgte på forenings/lagsnivå. Lite er imidlertid kjent om tillitsvalgtes subjektive opplevelser av det å være tillitsvalgt, og noen spesialundersøkelse rettet mot tillitsvalgte er ikke gjennomført i Norge.

Markeds- eller egenorganisert idretts- og mosjonsaktivitet. Denne overskriften rommer både markeds- og egenorganisert trening. Forskningsinteressen for markedsbaserte treningstilbud er av nyere dato, og er de siste årene tatt opp i en rekke surveyundersøkelser som gir et bilde av befolkningens økende bruk av «treningsentre» - en betegnelse som både kan romme kommersielle enheter og fortjenestefrie spesialtilbud (MMI 1, FAFO, SSB 4). Institutt for samfunnsforskning (ISF 3 og 4) gir organisatoriske og individuelle data av en gruppe kommersielle treningskjeder og deres medlemmer. finnes det relativt få data om befolkningens bruk av andre tilbud utenfor den frivillig organiserte idretten.

Mange surveyundersøkelser tar opp omfanget av *egenorganisert trening*. Levekårsundersøkelsene (SSB 3) og MMIs undersøkelse (MMI 1) gir tidsserie-data, det samme gjør «Ung i Norge»(NOVA). Men undersøkelsene er ikke sammenliknbare, fordi spørsmålene er ulikt stilt.

Spørsmål knyttet til idretten som arena for *sosiale relasjoner* tas opp i FAFOs undersøkelse, i ISFs undersøkelse av medlemmer i idrettslag (ISF 2) og berøres i MMI 1. MMI4 – Medborgerundersøkelsen 2002 - har spørsmål om personlige venner, og flere spørsmål som berører idrettens evne til å skape sosiale nettverk, både gjennom og utenfor selve idrettsdeltakelsen.

Frivillig innsats/dugnad i idrettsorganisasjoner. Måling av frivillig innsats, i frivillige organisasjoner og i idretten, har vært et hovedtema i en rekke undersøkelser. Først ute var det såkalte «Korvald-utvalget, som i NOU 1988:17 presenterte data fra en større surveyundersøkelse av frivillig innsats (SSB 2). Også levekårsundersøkelsene (SSB 3) har spørsmål om frivillig innsats, det samme gjelder Idrettslagsundersøkelsen (ISF 2). Den mest omfattende undersøkelsen av frivillig innsats er det såkalte Hopkins-prosjektet fra 1998 (ISF 5). I 2005 har Statistisk Sentralbyrå gjennomført en avgrenset måling av frivillig innsats i befolkningen, som del av en mer omfattende omnibus-undersøkelse (SSB 5).

Motivasjon/grunner for deltakelse/ frivillig arbeid. Denne overskriften rommer to ulikeartede tema nemlig a) hvorfor individer blir med eller slutter med idrettsaktiviteter og b) grunner for å påta seg frivillige arbeidsoppgaver. Tema a) er omfattende belyst i to undersøkelser fra Høgskolen i Bodø, her er utviklet et omfattende batteri av spørsmål for å fange motiver for deltakelse og idrettsprestasjoner (HiBo 4).

Tema b), motiver for frivillig innsats i idretten, er tema i MMIs longitudinelle undersøkelse av idretten (MMI 1) og i ISFs idrettslags-undersøkelse (ISF 2). MMI har tidsserie-data om grunner til *ikke* å påta seg tillitsverv, har ISF spurt etter de mest tyngende grunnene til å påta seg verv. Også prosjekt «Hal-

ler i nord» (HiF 1) har et sett spørsmål om motiver/grunner for frivillig innsats.

Friluftsliv er tema som i noen sammenhenger blir behandlet sammen med idrett. FAFOs store undersøkelse fra 1987 er den som inneholder flest data om idrett og friluftsliv. Her er spørsmål som belyser vaner og hyppighet av egenorganisert trenings-, mosjons- og turaktiviteter. Levekårsundersøkelsene og NOVAs «Ung i Norge» inneholder longitudinelle data om fysiske utfoldelser utenom idretten. Her, som så ofte ellers, er spørsmål og svarkategorier utformet slik sammenlikninger er vanskelig eller ikke mulig.

Anlegg, fysiske arenaer/vilkår for utfoldelse (inkludert nærmiljø). Undersøkelser knyttet til omfang, utforming og bruk av det som bredt betegnes som «idrettsanlegg» utgjør et eget felt innen idrettsforskningen. Sentralt står KKD's database (KKD 1) som gir oversikt over alle idrettsanlegg som mottar/har mottatt tippemidler. Basen er tilgjengelig på Internett (www.idrettsanlegg.no) og inneholder opplysninger om eierskap, beliggenhet, type, navn mm.

Flere undersøkelser tar opp tilgjengelighet og bruk av idrettsanlegg fra den enkelte idrettsutøvers synsvinkel. Dette gjelder «Haller i Nord» (HiF 1) og tre prosjekter fra Høgskolen i Bodø (HiBo 1, 2 og 5). Også SSB 3 og 4 har data om anleggsbruk. Selv om enkelte spørsmålsformuleringer går igjen fra ett prosjekt til et annet, er det gjennomgående inntrykket at temaet bruk og tilgjengelighet av idrettsanlegg er lite konsolidert som forskningsfelt.

Funksjonshemming og idrett. Vi har ikke klart å spore databaser som eksplisitt dreier seg om idrett og funksjonshemming. Det foreligger undersøkelser som har belyst temaet, vi viser spesielt til Marit Sørensen, Norges Idrettshøgskole og hennes undersøkelse av funksjonshemmedes integrering i idretten. Undersøkelsen *Ung i Norge* inneholder opplysninger om intervjuobjektets funksjonshemninger som kan koples til idrettsdeltakelse. Men særlig detaljer er ikke opplysningene her, verken når det gjelder typen funksjonshemming eller type/hyppighet av idrettsdeltakelse. ISFs idrettslagsundersøkelse har enkelte spørsmål om hvorvidt integrering av funksjonshemmede har noen plass i lagets handlingsplan. Når det gjelder SSBs levekårsundersøkelser finnes det her data om fysisk utfoldelse og funksjonshemninger, men i følge Lars Grue, NOVA, er disse datasettene verken bearbeidet eller publisert.

I levekårsundersøkelsen *Funksjonshemmede i Nordland* (som ikke er gjengitt i denne rapporten) fant Nordlandsforskning at medlemsskap i idrettslag varierte med alder, kjønn, type og grad av funksjonsnedsettelse.

I NOU 2001:22 *Fra bruker til borger* heter det følgende (s. 202):

Så vidt utvalget kjenner til, finnes det ingen oversikt over om [funksjons hemmedes] medlemskap [i idrettslag] er passivt eller aktivt, ei heller i hvilket omfang mennesker med funksjonsnedsettelse eventuelt deltar i forhold til andre. Når det gjelder organisert trening i idrettslag har ungdom med funksjonsnedsettelse et gjennomgående lavere aktivitetsnivå enn annen ungdom (St.meld. nr. 8 (1998-99)).

På denne bakgrunn er det rimelig å hevde at empirisk kunnskap om unges deltakelse i frivillig organiserte idrettsaktiviteter er et kunnskapsfelt med forholdsvis store udekkede felt, spesielt når det gjelder mer detaljert kunnskap.

Doping. Temaet idrett og doping kan deles i to. For det første det allmenne spørsmålet om relasjoner mellom doping og idrettsdeltakelse for normalbefolkningen. Det generelle temaet er her om idrettens medlemmer og utøvere doper seg i større grad enn den ikke idrettsorganiserte ungdommen. Her er det rimelig å knytte termen «doping» til bruk av rusmidler og andre stimuli som klassifiseres som «dop» (narkotika, heroin, LSD med flere). Undersøkelsen *Ung i Norge* har, slik det er beskrevet ovenfor, opplysninger om rusmiddelbruk som kan koples til idrettsdeltakelse. Denne undersøkelsen er gjennomført tre ganger og gir dermed mulighet for å si noe om endring over tid. NOVA gir opplysninger om publikasjoner som behandler dette temaet.

Forskningsinstituttet SIRUS – Statens institutt for Rusmiddelforskning organiserer forskning om russpørsmål i Norge. Instituttet opplyser at de ikke har datasett som sier noe spesifikt om forholdet mellom idrett og rusmisbruk.

For det annet kan «doping» knyttes til aktive idrettsutøveres bruk av prestasjonsfremmende medikamenter/kosthold. Ved Norges Idrettshøgskole er det gjennomført case-studier som kaster lys over bruk av anabole steroider, men resultater er, såvidt kjent, ikke publisert. Også NOVA ved Willy Pedersen og Lars Wichstrøm har publisert to artikler om bruk av anabole steroider.

Metodisk har det vist seg vanskelig å trekke sikre slutninger om omfanget av misbruk i idretten ut fra survey- eller intervjudata. Hovedårsaken er at relativt små feilkilder kan slå kraftig ut når man skal generalisere fra få enheter. Ole Jørgen Skog ved Institutt for sosiologi i Oslo har utredet metodeproblemer knyttet til innhenting av data om doping gjennom surveyundersøkelser.

Kommunal organisering. Ut over den nevnte databasen for idrettsanlegg finnes det sparsomt med statistiske med opplysninger om hvordan kommunale myndigheter har organisert sitt forhold til idretten. I kommunedatabasen

KOSTRA er idretten vevd sammen med kultur og fritid, på måter som gjør ikke gjør det mulig å trekke ut idrettens særegne rammebetingelser.

Institutt for samfunnsforskning

Rapport 2005:10

<i>Forfatter/Author</i> Håkon Lorentzen
<i>Tittel/Title</i> Idrettens datasett
<i>Sammendrag</i> Hensikten med denne rapporten er å gi en oversikt over nasjonale databaser med informasjon om ulike sider av idrettsaktiviteter og friluftsliv. Dette inkluderer informasjon om medlemskap og deltakelse i idrettslag, frivillig deltakelse, oppslutning om idrettsaktiviteter, dopingrelaterte spørsmål og infrastruktur – innendørs svømmehaller, fotballbaner og lignende. Presentasjonen av databasene inneholder lister over relevante spørsmål og tidsserier. En generell konklusjon er at statistisk informasjon om frivillig idrett og hvordan den er organisert, er ganske fragmentert. Populasjonsutvalg og spørsmålsformuleringer varierer fra en undersøkelse til neste, noe som gjør sammenligninger vanskelig. Tidsserier eksisterer kun på noen få områder. Dette bildet reflekterer at krav om kunnskaper om idrett varierer over tid, og kommer fra ulike kilder. I tiden framover kan koordinasjon av ulike brukeres etterspørsel etter empirisk kunnskap være en måte å konsolidere og forbedre idrettens databaser på.
<i>Emneord</i> Idrett, databaser, empirisk kunnskap, medlemskap, frivillige organisasjoner
<i>Summary</i> The intention behind this report is to give an overview over national data bases that embody information about different aspects of sports activities and outdoor life. Included is information about membership in sport associations, volunteering, voluntary sport associations, participation in sports activities, doping-related issues, infra structure like indoor swimming pools, football grounds and the similar. For data bases included, relevant questions are listed and we have also looked for time series. A general conclusion is that statistical information about voluntary organized sport activities and the ways they are organized, is rather scattered. Population drawn and formulation of questions vary from one investigation to the next, and make comparisons difficult. Time-series exist only on some limited areas. This picture reflects that demands for knowledge about sports vary over time, and come from different sources. As for the future, coordinating different users' demands for empirical knowledge can be a way of consolidating and improving sports data bases.
<i>Index terms</i> Sports, data bases, empirical knowledge, membership, voluntary association